

?Fotografia històrica de Manresa (1864)

Benet Cabanes va fer vistes de Manresa, però segons explica Joan Vila-Masana Portabella en l'article publicat a "Dovella" la tardor-hivern del 2007, "Els inicis de la fotografia a Manresa", no se n'ha conservat cap.

Foto: Benet Cabanes Prunés, editada per la Impremta Roca

El fet cert és que aquesta fotografia forma part de l'arxiu particular d'un col·leccionista manresà. Benet Cabanes Prunés va establir l'estudi de fotografia al número 2 del carrer del Born, l'1

d'agost de 1858, i treballava conjuntament amb la Impremta Roca. Va ser el primer fotògraf manresà. Poc abans, el gal·lès Charles Clifford, tot resseguint la visita que la reina Isabel II va fer arreu de l'Estat, ja havia fet algunes fotografies de la ciutat. Aquesta foto feta amb la tècnica del col·lodió humit és una carta de visita que Benet Cabanes feia a l'època, enganxada en una cartolina i publicada dins d'un llibre del qual es van fer diverses edicions, però només una amb les fotografies corresponents. Podem observar-hi la Seu imponent, amb el campanar original abans de la Reforma de finals de segle i el comunidor. Una part afegida, protegida com a defensa per evitar les accions de les carlinades. El Pont Vell, una infraestructura del camí ral, se situa gairebé en primer terme. Davant seu, la fàbrica Argemí Gallifa, que es va construir el 1859, on hi havia hagut el Molí Nou. Després s'hi veu el canal que servia per aprofitar l'aigua per a l'altra fàbrica que tenien una mica més avall, des del 1844; les Roques de Sant Pau, després cal Fabrés, fins que es va cremar a començaments dels anys seixanta del segle passat. També s'observa la primera resclosa aigües amunt que als anys vuitanta van fer de ciment. La d'aigües avall, que ja estava inutilitzada, es va fer malbé per falta d'ús i en construir la nova carretera Manresa Abrera, en la dècada dels setanta, van dinamitar el canal.

Veiem també la Casa de les Ànimes, Cal Guixà, el sector dels Corral... Hi ha la palanca metàl·lica de ferro, que accedeix a la línia de Ferrocarrils del Nord, Barcelona-Saragossa, inaugurada el juliol de 1859, i un petit camí que enllaça amb el carrer de les Piques. El projecte de la Reforma no es va redactar fins al 1911. També s'intueix la palanca de fusta abans de la construcció del pont de Sant Francesc. Des d'aquí fins a la fàbrica del gas era el passeig del Gasòmetre. De la palanca de fusta al Pont Vell, el passeig del Riu i més avall, encara hi havia el passeig de Sant Pau, que ara no té nom. Ho veuríem nítidament si acompanyéssim aquesta foto amb el plànol de 1878. A baix, hi ha l'ermita de la Guia. S'havia començat a fer el mur i la carretera fins a l'estació de mercaderies. També s'observa perfectament la plataforma on giraven les màquines per canviar-les de direcció o guardar-les al dipòsit semicircular de l'esquerra, i quatre magatzems de mercaderies. Hi havia l'antic camí que anava cap a Monistrol de Montserrat, passant per Castellgalí, just a tocar del riu, però cada vegada que venia una riuada s'ho emportava tot. Aleshores havien d'anar pel camí de la Travessera, que anava per dalt, mentre el camí Ral o de Sant Cristòfol anava cap a Marganell.